

Ivica Kuliš

* * *

Na temelju članka 21. stavka 2. i 3. Zakona o trgovini ("Narodne novine HBŽ", br. 13/00) ministar gospodarstva donosi:

PRAVILNIK

o minimalnim tehničkim uvjetima za poslovne prostorije u kojima se obavlja trgovina i uvjetima za prodaju robe izvan prostorija

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom uređuju se minimalni uvjeti što ih moraju ispunjavati poslovne prostorije, (u dalnjem tekstu: prostorije) oprema i uređaji u prodajnim objektima trgovine na veliko, trgovine na malo i za obavljanje trgovačkih usluga, uvjeti za prodaju robe izvan prodajnih objekata i vrsta roba koju je dopušteno prodavati izvan prodajnih objekata te postupak za utvrđivanje propisanih uvjeta.

Prostorije u kojima se obavlja trgovina robama, za koje su uvjeti propisani posebnim propisima, moraju pored uvjeta propisanih ovim Pravilnikom odgovarati i uvjetima iz tih propisa.

Članak 2.

Prostorije prema odredbama ovog Pravilnika jesu:

1. prostorije u kojima se obavlja trgovina na veliko
2. prostorije u kojima se obavlja trgovina na malo
3. prostorije u kojima se obavljaju trgovačke usluge

Prodaja robe izvan prostorija prema odredbama ovog Pravilnika je prodaja: u kioscima, na klupama (stolovima, štandovima i sl.), u prostorijama kupca, putem televizije, pokretnih prodavača, automata te prigodna prodaja na priredbama, sajmovima i izložbama.

Članak 3.

Odredbe ovog Pravilnika glede uvjeta za obavljanje trgovine odnose se na pravne i fizičke

osobe, koje kao registrirani trgovci obavljaju trgovinu ili trgovačke usluge, kao i na pravne i fizičke osobe iz članka 8. Zakona o trgovini (u dalnjem tekstu: "Zakona").

Odredbe ovog Pravilnika odnose se i na pravne osobe koje upravljaju i održavaju tržnice na malo, tržnice na veliko i trgovački centar kao i na organizatore sajmova.

Članak 4.

Prostorije moraju udovoljavati normativima utvrđenim građevinskim, urbanističkim, tehničkim, sanitarnim, propisima o zaštiti na radu i drugim propisima za koje trgovac mora pribaviti odgovarajuće rješenje izdano od nadležnog tijela.

Prostorije moraju biti izgrađene na mjestu na kojem je, obzirom na način obavljanja trgovine ili usluge, osigurana nesmetana i racionalna manipulacija robom.

Članak 5.

Prostorije s površinom od 1.200 m² i većom, moraju imati odgovarajuće parkiralište.

Prostorije iz stavka 1. ovog članka moraju imati odgovarajuće uređaje i opremu za utovar i istovar robe kao i druge odgovarajuće uređaje i opremu potrebnu za manipulaciju robom.

Članak 6.

Prostorije moraju biti izgrađene, uređene, opremljene i priključene na objekte i uređaje komunalne infrastrukture i to: vodoopskrbe, odvođenje otpadnih voda i elektroopskrbu, u skladu s tehničkim normama i tehničkim propisima.

Iznimno, od odredbe stavka 1. ovoga članka, ukoliko se prostorije nalaze na području uz koje nisu izgrađeni objekti i uređaji komunalne infrastrukture, moraju biti izvedene, uređene i opremljene u skladu s odgovarajućim tehničkim normama i tehničkim propisima.

Krute otpadne tvari moraju se sakupljati na određenim i za to utvrđenim mjestima, uz osiguranje potrebnih zdravstveno-tehničkih uvjeta i redovito odstranjivati na način koji odredi nadležno tijelo općine.

Članak 7.

Prostорије морaju бити изградене, уређене и опремљене у складу с техничким нормама и техничким прописима којима се спречава штетан утјекај околиш или животиња на каквоћу и здравствenu ispravnost roba u prostoriji.

II - POSLOVNE PROSTORIJE U KOJIMA SE OBAVLJA TRGOVINA NA VELIKO

1. Skladišta -stovarišta

Članak 8.

Skladišta-stovarišta u смислу ovog Pravilnika су poslovne prostorije u kojima se склаđišti i чува trgovачka roba odnosno gotovi proizvodi, vrši sortiranje, pakiranje i priprema robe za prodaju i otpremu i obavlja prodaja na veliko.

U склаđištu-stovarištu se može obavljati i prodaja robe na мало на начин propisan Zakonom i posebnim прописима којима се reguliraju uvjeti prodaje i evidencije које je trgovac dužan voditi.

Članak 9.

Skladišta u којима се обавља продажа robe na veliko морaju у правилу бити затворена, а иznimno, ако то врста robe ili klimatski uvjeti dopuštaju mogu бити natkrivena ili otvorena.

Unutar склаđišta морaju се осигурати одговарајуће прометнице за несметано кретање возила и особа.

Zemljište на којем је склаđište изградено мора бити ограђено заштитном оградом високом najmanje 2 m, која не смije бити од бодљикаве жице, осим ако се склаđište налази изван насељеног mjesta.

Članak 10.

U sastavu склаđišta морaju осигурати:

- uredski prostor s telefonom, за обављање административних послова,
- poseban prostor намјенjen за одлагање повратне ambalaže i smeća,
- помоћне просторије за sanitарне потребе zaposlenika на које се на одговарајући начин примјењују одредбе члanka 44. i 45. ovog Pravilnika.

Članak 11.

Skladište мора бити тijekom radnog vremena dovoljno osvijetljeno prirodnom ili umjetnom svjetlošću i мора имати природно ili umjetno provjetravanje (mehanička ventilacija), a ako то vrsta i svojstva robe заhtijevaju мора имати i odgovarajuće klimatske uređaje.

Na izgradnju i izgled podova, zidova i stropova затвореног склаđišta на odgovarajući se начин примјењују одредбе члanka 32. ovoga Pravilnika.

Podovi natkrivenog i отвореног склаđišta морaju бити izvedeni od материјала који omogућава stalnost ravnine подне površine, otpornost на habanje и odgovarajuću odvodnju, te морaju бити izvedeni prema техничким прописима и нормама за ту vrstu građevine.

Članak 12.

Skladište мора имати odgovarajuću опрему за смještaj i čuvanje robe којом се осигурава и одрžavanje прописане kvalitete robe.

Skladište-stovarište у ком се vrši usklađište-ње poljoprivredno-prehrambenih proizvoda уколико то заhtjeva vrsta robe морaju бити опремљене rashladnim uređajima као и uređajima за гриjanje односно provjetravanje zraka који odgovaraju vrsti proizvoda и namjeni склаđišta (ovisno о tome да ли је distributivnog ili proizvodnog karaktera), a којима се осигурава правилно čuvanje proizvoda kroz duže razdoblje као и dozrijevanje onih proizvoda који тaj процес zahtijevaju

Članak 13.

Skladište мора имати odgovarajuća sredstva unutrašnjeg transporta, te pribor i alat којима се осигурава правилно и lako manipuliranje robom. Ako је склаđište изградено на dvije ili više etaže мора имати i teretno dizalo i stepenice primjerene širine за prenošenje robe.

Roba se u склаđištu izlaže на начин који осигурава dovoljno slobodnog prostora за prolaz zaposlenom osoblju i kupcima као и sredstvima за manipuliranje robom.

Skladište мора осигурати простор за приступ teretnih vozila, odgovarajuća transportna sredstva namijenjena за utovar i istovar.

Članak 14.

Skladište-stovarište u kojem se vrši sortiranje i pakiranje robe mora imati i posebne prostore i opremu za te namjene:

- odvojen prostor za prijem robe koja će se pakirati,
- prostor gdje će se vršiti pakiranje,
- prostor u kome se odlažu gotovi proizvodi ukoliko se pakiranje vrši kao stalna djelatnost,
- opremu za prijem i isporuku robe i ispravnu opremu za mjerjenje.

2. Prostorije u kojima se obavlja trgovina na veliko na osnovi uzoraka i u tranzitu

Članak 15.

Prostorije u kojima se obavlja prodaja robe na veliko na osnovi uzoraka ili na drugi sličan način moraju u svom sastavu imati:

- prostoriju za obavljanje administrativnih poslova i primanje poslovnih stranaka;
- prostor za izlaganje uzoraka;
- pomoćne prostorije za higijensko-sanitarne potrebe zaposlenog osoblja na koje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 44. i 45. ovoga Pravilnika.

Članak 16.

Za obavljanje trgovine na veliko u tranzitu potrebna je najmanje jedna prostorija za obavljanje administrativnih poslova i telefon, odnosno telefax, te pomoćne prostorije za higijensko-sanitarne potrebe zaposlenog osoblja.

3. Prostorije u kojima se obavlja otkup poljoprivrednih proizvoda (otkupne stanice)

Članak 17.

Otkupna stanica je prostorija u kojoj se obavlja otkup poljoprivrednih proizvoda i stoke radi daljnje prodaje ili prerade.

Podna površina otkupne stanice mora biti izvedena prema tehničkim propisima i tehničkim normama za tu vrstu građevine, tako da se s podne površine osigura odvodnja površinskih voda.

Otvoreni prostor otkupne stanice mora biti uređen na način koji omogućava njegovo lako čišćenje i održavanje.

Članak 18.

Otkupna stanica mora, s obzirom na vrstu robe koja se otkupljuje, imati najmanje jednu zatvorenu poslovnu prostoriju, minimalne visine 2,60 m, čija površina ne može biti manja od 10 m².

Članak 19.

Prostorije otkupne stanice moraju biti izgrađene, uređene, opremljene i priključene na objekte i uređaje komunalne infrastrukture i to: vodoopskrbe, odvodnje otpadnih voda i elektroopskrbu, u skladu s tehničkim normama i tehničkim propisima.

Iznimno, od odredbe stavka 1. ovoga članka, ukoliko se prostorije nalaze na području uz koje nisu izgrađeni objekti i uređaji komunalne infrastrukture, moraju biti izvedene, uređene i opremljene u skladu s odgovarajućim tehničkim normama i tehničkim propisima.

Krute otpadne tvari moraju se sakupljati na određenim i za to utvrđenim mjestima, uz osiguranje potrebnih zdravstveno-tehničkih uvjeta i redovito odstranjivati na način koji odredi nadležno tijelo općine.

Članak 20.

Otkupna stanica mora s obzirom na vrstu robe koja se otkupljuje, biti opskrbljena i odgovarajućim uređajima, opremom i priborom za manipulaciju robom i očuvanje zdravstvene ispravnosti proizvoda.

Otkupna stanica mora imati odgovarajući pribor za mjerjenje (vagu i dr.).

Članak 21.

Otkupna stanica mora imati zahod s predprostором u kojem se nalazi umivaonik s tekućom vodom i priborom, potrebnim za održavanje higijene (sapun, papir za ruke, posuda za otpatke i sl.).

Prodavačima robe u otkupnoj stanici mora se osigurati upotreba zahoda.

Članak 22.

Otkupna stanica u kojoj se obavlja otkup stoke mora imati ogradi izrađenu od odgovarajućeg materijala s potrebnim brojem ulaza i izlaza koji se mogu zatvoriti, vezove za stoku te utovarne rampe, kao i odgovarajuće uređaje za dovod zdravstveno ispravne vode za napajanje stoke.

III - PROSTORIJE U KOJIMA SE OBAVLJA TRGOVINA NA MALO***1. Prodavaonice******1.1. Zajedničke odredbe*****Članak 23.**

Prodavaonica u smislu odredaba ovog Pravilnika je prostorija u kojoj se obavlja trgovina na malo od najužeg do najšireg izbora robe široke potrošnje, a u kojoj je prodaja robe organizirana, tako da zaposleno osoblje uslužuje kupce na uobičajen (tradicionalan) način ili kao prodaja putem samoizbora odnosno samoposluživanja kupaca, te djelomično i preko automata u sastavu prostorije ili kombinacijom navedenih oblika prodaje.

1.2. Vanjski izgled**Članak 24.**

Pristupna površina ispred prodavaonice mora biti uređena i opremljena na način koji omogućava lako čišćenje i održavanje te površine i izvedena tako da omogućava nesmetan ulaz i prolaz do prodavaonice, sukladno posebnim propisima.

Ako ispred prodavaonice ne postoji uređen pločnik, pristupna površina ispred prodavaonice i izloga mora biti asfaltirana, betonirana ili popločena kamenom odnosno izvedena na drugi način, tako da osigurava nesmetano kretanje osoba i omogućava održavanje čistoće.

Članak 25.

Prostor ispred ulaza u prodavaonicu mora biti osvijetljen od prvog sumraka do jutarnjega dnevnog svjetla.

Članak 26.

Na ulaznoj strani prodavaonice mora na uočljiv način biti istaknuta tvrtka trgovca kao i posebne oznake za određenu prodavaonicu (naziv i broj prodavaonice, mjesto poslovanja i sl.).

Članak 27.

Ulagna vrata u prodavaonicu moraju biti široka najmanje 0,90 m.

Ako prodavaonica ima odvojena vrata za ulaz i za izlaz, na vratima moraju biti istaknute uočljive oznake "ulaz" i "izlaz".

Ulagna odnosno izlagna vrata za robu moraju biti dovoljno široka da s obzirom na vrstu robe i na način poslovanja omogućavaju laku manipulaciju robom.

Članak 28.

Ulag i pristup u prodavaonicu koja se nalazi u dvorišnom prostoru ili veži zgrade mora biti uređen sukladno odredbama članka 24. do 26. ovog Pravilnika.

Pristup prodavaonicama iz stavka 1. ovog članka mora biti uređen tako, da ne ometa ostale korisnike zgrade u korištenju tih prostora.

1.3. Unutrašnjost prodavaonice**Članak 29.**

Prodavaonica mora imati najmanju svjetlu visinu (od završne obrade poda do završne obrade stropa) 2,6 metara.

Iznimno, od odredbe stavka 1. ovog članka, svjetla visina prodavaonice može biti manja od 2,6 metara, ali ne manja od 2,2 metra, uz uvjet da je ta iznimka u skladu s posebnim propisima.

Članak 30.

U radnom vremenu prodavaonica mora biti osvijetljena prirodnim dnevnim svjetлом ili umjetnim osvijetljenjem čija jačina mora biti u skladu s važećim normama.

Članak 31.

Prodavaonica koja je izgrađena na dva ili više katova mora imati izgrađeno stubište širine

1,1 metra ili šire i teretno dizalo, ukoliko se u prodavaonici prodaju teški i veliki proizvodi.

Prodavaonice s prodajnim prostorom površine 1200 m² i više moraju imati ugrađeno osobno dizalo za 4 i više osoba ili pokretne stepenice.

Članak 32.

Podovi prodavaonice moraju biti izvedeni od materijala koji se može lako čistiti (teraco, kamen, keramičke pločice, određene umjetne smješe, guma i sl.) te moraju biti ravni i glatki i ne smiju biti klizavi.

Na mjestima gdje zaposlenici obavljaju radne zadatke podovi prodavaonice moraju u pogledu topotne provodljivosti odgovarati normativima utvrđenim propisima o zaštiti na radu.

Zidovi i stropovi prodavaonice moraju biti uredno obrađeni i obojeni i ne smiju biti oštećeni.

U dijelu prodavaonice u kojem dolazi do jačeg prljanja zidova (gdje se prodaje svježe meso i sl.) zidovi moraju biti obloženi keramičkim pločicama ili odgovarajućim materijalom do visine najmanje 1,80 m od poda.

Članak 33.

Prodavaonice korisne površine 600 m² i veće, moraju imati prostorije za zdravstveno-sanitarne potrebe kupaca, i to odvojeno dvije grupe prostorija;

- jedna grupa za muškarce (najmanje jedan zahod s pisoarom, odvojeni preprostor s umivaonikom s tekućom topлом i hladnom vodom),
- jedna grupa za žene (najmanje jedan zahod, odvojeni preprostor s umivaonikom s tekućom topлом i hladnom vodom).

Tehničko rješenje, oprema i uređenje tih prostorija treba biti sukladna s tehničkim propisima i tehničkim normama.

Članak 34.

Prodavaonica s prodajnim prostorom većim od 1.200 m² mora imati agregat za proizvodnju električne energije, za pogon rashladnih tijela, registar blagajne i neophodnu rasvjetu prodavaonice.

Članak 35.

Prodavaonica mora imati osigurano dobro prirodno ili umjetno provjetravanje prostorija. Ako je prirodno provjetravanje u prodavaonici nedovoljno, prodavaonica mora imati uređaj za umjetno provjetravanje (mehanička ventilacija).

Prodavaonica u kojoj se peku pilići, meso ili kobasice, mora imati i dodatni uređaj za umjetno provjetravanje, odgovarajućeg kapaciteta odzračivanja, kojim se osigurava potpuno odvođenje zagađenog zraka iz prodavaonice.

Članak 36.

Prodavaonica mora imati odgovarajući uređaj za grijanje ako se u njoj zaposleni zadržavaju stalno ili duže od dva sata bez prekida, a vrsta robe koja se u njoj prodaje podnosi zagrijavanje prostorija.

1.4. Oprema prodavaonice

Članak 37.

Prodavaonica mora biti opremljena policama, tezgama, prodajnim stolovima, gondolama, rashladnim vitrinama i drugom sličnom opremom, ovisno o organizaciji poslovanja prodavaonice i vrsti robe koja se u njoj prodaje.

Oprema prodavaonice iz stavka 1. ovog članka mora biti postavljena, odnosno ugrađena na način koji omogućava lako održavanje, a materijal od kojeg je izrađena oprema mora biti u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje zaštita života i zdravlja ljudi.

Prodavaonica u kojoj se prodaje kruh, pecivo, meso, riba, te mesni i mlijecni proizvodi, koji nisu u originalnom pakiranju mora biti opremljena praonikom za ruke s tekućom topлом i hladnom vodom.

Članak 38.

Police, prodajni stolovi, gondole i slična oprema moraju biti postavljeni tako da prostor između njih omogućava nesmetano kretanje kupcima i zaposlenom osoblju.

Članak 39.

Roba se izlaže u prodavaonici i u izlozima prodavaonice, a može se izlagati i u pokretnim ili stalnim izložbenim ormarićima (vitrinama)

smještenim ispred prodavaonice ili na drugom za to prikladnom mjestu.

Izlozi i izložbeni ormarići odvojeni od prodavaonice moraju imati istaknutu tvrtku odnosno naziv kao i naziv ili broj prodavaonice.

Članak 40.

Roba u prodavaonici mora biti izložena po vrstama i uredno složena.

Namirnice ne smiju biti smještene izravno na podu prodavaonice ili neposredno uz robu čija svojstva mogu štetno djelovati na namirnice.

Članak 41.

Prodavaonica mora biti opremljena mjerilima (vagama i dr.) koja moraju biti ispravna i tako postavljena da je kupcima omogućen uvid u mjenjenje robe.

1.5. Pomoćne prostorije

Članak 42.

Pod pomoćnim prostorijama razumijevaju se: prostorije i prostori za priručna skladišta, prostori za odlaganje pokvarljivih otpadaka (smeće), pomoćne prostorije za higijensko-sanitarne potrebe zaposlenika odnosno za zdravstveno-sanitarne potrebe kupaca.

Ukoliko prodavaonica ima priručno skladište, roba u skladištu mora biti smještena na način da je osigurana od kvarenja, onečišćenja i mijenjanja različitih svojstava.

Članak 43.

Ambalaža se ne može odlagati i čuvati u prodajnom prostoru niti ispred prodavaonice, već u skladištu ili na drugom prikladnom mjestu.

Pokvarljivi i ostali otpaci moraju se odlagati u kontejner ili druge primjerene posude na posebnim za to određenim prostorima, uz odgovarajuću higijensku zaštitu.

Članak 44.

Prodavaonica mora imati osigurane pomoćne prostorije za zdravstveno-sanitarne potrebe zaposlenika. Veličina tih prostorija i njihova opremljenost mora odgovarati broju zaposlenih u

prodavaonici, sukladno s propisima o zaštiti na radu.

Uporaba sanitarnih prostorija za potrebe zaposlenika mora se osigurati na udaljenosti od najviše 100 m od prodavaonice.

Članak 45.

Podovi i zidovi pomoćnih prostorija iz članka 44. stavka 1. ovog Pravilnika moraju biti obloženi keramičkim pločicama ili odgovarajućim materijalom, i to zidovi do visine najmanje 1,50 m od poda.

2. Posebne odredbe za prodavaonice s određenim oblicima prodaje

2.1. Klasična prodavaonica

Članak 46.

Klasična prodavaonica je maloprodajno mjesto u kojem se trgovina robom vrši usluživanjem. U klasičnoj prodavaonici se vrši trgovina prehrambenih i neprehrambenih proizvoda, izuzev boja i lakova, stočne i druge životinjske hrane koja nije industrijski pakirana, starih stvari, pogrebne opreme, nafte i derivata nafte, ulja i masti za motore, ogrijeva i građevinskog materijala, motornih vozila i njihovih dijelova i pribora.

2.2. Specijalizirana prodavaonica

Članak 47.

Specijalizirana prodavaonica je maloprodajno mjesto sa širim asortimanom jedne podgrupe proizvoda u kojoj se trgovina robom vrši usluživanjem.

U specijaliziranoj prodavaonici se može uz osnovni asortiman proizvoda prodavati samo srođni proizvod iz dopunskog asortimana.

2.3. Samoposluga

Članak 48.

Samoposluga je maloprodajno mjesto uređeno tako da je roba izložena na policama koje su pristupačne kupcima čime je omogućeno kupcu

da se sam informira o izgledu robe, o cijeni i da se odluči o kupovini bez posredovanja prodavača.

U samoposlugama se može obavljati trgovina na malo proizvoda utvrđenih u članku 46. ovog Pravilnika.

Članak 49.

U samoposlugama, pored zajedničkih uvjeta predviđenih ovim Pravilnikom za sva maloprodajna mesta moraju se osigurati:

- korpe za stavljanje robe,
- prostor za ostavljanje i čuvanje ručnog prtljaga kupca,
- slobodan prostor između gondola i polica, sa izloženom robom u širini najmanje 1,2 metra za nesmetano kretanje i usluživanje kupca,
- poseban ulaz za prijem robe.

Članak 50.

Prema veličini prodajnog prostora samoposluge se svrstavaju u sljedeće kategorije:

- minimarket od 50 do 100 m² prodajne površine;
- supermarket od 100 do 500 m² prodajne površine;
- maximarket od 500 do 1.500 m² prodajne površine;
- hipermarket preko 1.500 m² prodajne površine;

2.4. Dragstor

Članak 51.

Dragstor je maloprodajno mjesto u kojem se vrši trgovina na malo proizvodima utvrđenim u članku 46. ovog Pravilnika u širem assortimanu, samousluživanjem.

U dragstoru se može vršiti trgovina na malo proizvoda i u kombinaciji sa pružanjem ugostiteljskih usluga (kava, brzo pripremanje hrane i sl.) u fizički odvojenim prostorijama, ukoliko ispunjavaju uvjete za obavljanje te djelatnosti.

Radno vrijeme dragstora traje od 0 do 24 sata svaki dan.

2.5. Diskontna prodavaonica

Članak 52.

Diskontna prodavaonica je maloprodajno mjesto u kojem se vrši trgovina na malo prehrambenim i neprehrambenim proizvodima pretežito industrijskom pakiraju i po nižim cijenama od cijena robe koju trgovac ima u drugim prodavaonicama za robu iste vrste i kvalitete.

Vlasnik diskontne prodavaonice mora posjeđovati najmanje dva maloprodajna mesta fizički odvojena u kojim se vrši prodaja iste robe po normalnim cijenama (bez popusta).

2.6. Butik

Članak 53.

Butik je specijalizirano mjesto u kome se obavlja trgovina na malo modnim novitetima i unikatima tekstilne, kožne i krznarske konfekcije, galerije, trikotaže, pletene robe, pozamantije i obuće. Roba se prodaje samoizborom i usluživanjem.

2.7. Robna kuća

Članak 54.

Robna kuća je maloprodajno mjesto najšireg izbora robe široke potrošnje, organizirano tako da u pravilu za pojedine vrste robe postoje posebni prodajni odjeli, a obavlja se samoposluživanjem kupaca i usluživanjem na klasičan način, te putem automata.

Robna kuća mora imati ukupan prodajni prostor površine najmanje 600 m².

Članak 55.

U robnoj kući pored zajedničkih uvjeta predviđenih za sva maloprodajna mesta mora se osigurati:

- posebna prostorija za dovoz, prijem i uskladištenjem robe,
- poseban prilaz za pristup transportnim vozilima,
- teretno dizalo za prijenos robe, ako je prodajni objekat izgrađen na dvije i više etaža,
- vlastiti agregat za proizvodnju električne energije ,
- servisna služba za manje oporavke kupljene konfekcije, na zahtjev kupca,

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

- prostorije za administrativne poslove.

*2.8. Benzinska crpka***Članak 56.**

Benzinska crpka je maloprodajno mjesto u kojem se vrši trgovina na malo naftnim derivatima osim lož ulja.

Skladištenje i trgovina na malo lož ulja obavlja se na posebno uređenom i opremljenom prodajnom mjestu, gdje se ne može obavljati trgovina na malo ostalim naftnim derivatima.

Na benzinskim crpkama, u posebno uređenom prostoru, kao dopunski assortiman može se obavljati trgovina na malo šireg assortimenta proizvoda i opreme za automobile te drugih prehrambenih i neprehrambenih proizvoda kao i alkoholnih i bezalkoholnih pića isključivo u originalnom pakiranju.

Članak 57.

U sklopu benzinske crpke mora biti higijensko-sanitarni čvor za zaposleno osoblje kao i za potrebe kupaca i to odvojeno za muškarce i za žene.

3. Prodaja izvan prodavaonica**Članak 58.**

Prodaja izvan prodavaonica može se obavljati u kioscima, na klupama izvan tržnica, putem pokretnih prodavača, putem automata, u prostorijama kupca putem kataloga ili uzoraka i sl.

Članak 59.

Za prodaju izvan prodavaonica trgovac je dužan osigurati odgovarajuće skladištenje robe koju prodaje (nudi) i robom rukovati na način kojim se osigurava očuvanje njezine kakvoće.

Članak 60.

Trgovac koji prodaje robu posredstvom fižičke osobe (akvizitera) na temelju ugovora bez zasnivanja radnog odnosa, dužan je pribaviti odobrenje nadležnog tijela općine na čijem se području obavlja takav vid trgovine. Uz zahtjev, trgovac je dužan priložiti Rješenje o upisu u

sudski registar i ovjereni ugovor. Rješenje se izdaje pojedinačno za svaku osobu s kojom je trgovac sklopio ugovor.

Članak 61.

Za prodaju robe izvan prodavaonica trgovac je dužan postupati sukladno propisima o zaštiti potrošača.

*3.1. Kiosci***Članak 62.**

Kiosk je, prema odredbama ovoga Pravilnika, prostorija u kojoj se prodaja robe na malo obavlja kroz odgovarajući otvor na samom kiosku bez ulaska kupca u prodajni prostor.

Svetla visina kioska ne smije biti manje od 2,20 m, a slobodna površina poda ne može biti manje od 2 m², uz uvjet da su u prostoru kioska osigurani normativi u pogledu mikroklimatskih uvjeta.

Konstruktivna izvedba kioska mora biti takva da prodavač osigura zaštitu od atmosferskih utjecaja. Pod kioska mora biti izведен od materijala koji osiguravaju topinsku zaštitu.

Ako se u kiosku prodavač zadržava puno radno vrijeme, ili duže od dva sata, za vrijeme hladnog razdoblja, potrebno je osigurati zagrijavanje u kiosku.

Članak 63.

Kiosk u kojem se prodaje kruh, pecivo, meso, riba te mesni i mlijecni proizvodi koji nisu u originalnom pakiranju mora biti opremljen praonikom za ruke s tekućom toprom i hladnom vodom.

Za prodaju pojedinih vrsta namirnica (lako-pokvarljive namirnice) mora se osigurati odgovarajući uređaj s niskim temperaturama radi njihovog čuvanja.

Kiosk mora imati osigurane pomoćne prostorije za sanitарне i higijenske potrebe zaposlenog osoblja na udaljenosti od najviše 100 m.

Na industrijski proizveden kiosk koji po svojim karakteristikama omogućava ulazak i kretanje kupca odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovog Pravilnika propisane za prodaju u prodavaonicama.

*3.2. Prodaja na klupama***Članak 64.**

Prodaja robe na klupama može se obavljati u sklopu tržnice ili izvan nje.

Na klupama se može prodavati samo ona roba koja se prema svojim svojstvima može prodavati izvan prodavaonica.

Prodaja robe na klupama izvan tržnice može se obavljati samo na mjestima za koje je nadležno tijelo općine dalo prethodno odobrenje.

Na prodajnoj klupi mora biti istaknuta tvrtka pravne ili fizičke osobe koja obavlja trgovinu.

Članak 65.

Prodaja namirnica na klupama može se obavljati samo ako su osigurani sljedeći uvjeti:

- zaštita klupa od štetnog djelovanja okoliša (prašina, ispušni plinovi automobila, sunca, vjetra i sl.),
- čišćenje i pranje površina i prodajnih mjesti,
- svakodnevno otklanjanje smeća.

Za prodaju lubenica, dinja, paprika, kupusa, krumpira te drugog voća i povrća potrebno je osigurati podmetače koji moraju biti izdignuti od površine.

Prodaja lakopokvarljivih namirnica ne može se obavljati na klupama.

Članak 66.

Prodaju predmeta opće uporabe, posebno sredstava za osobnu higijenu, njegu i uljepšavanje (lica i tijela) koja su podložna kvarenju mogu se prodavati na klupama samo ako je osigurana zaštita od štetnog djelovanja okoliša.

Članak 67.

Na klupama se ne mogu prodavati elektrotehnički i elektronski aparati, radio i TV-prijemnici, strojevi te njihovi dijelovi i pribor.

Osim proizvoda iz stavka 1. ovog članka na klupama se ne može prodavati roba koju je prema posebnim zakonima zabranjeno prodavati izvan prodavaonica.

*3.3. Pokretni prodavači***Članak 68.**

Pod pokretnim prodavačem u smislu ovog Pravilnika podrazumijeva trgovac koji vrši prodaju robe bez stalnog prodajnog mesta, putem posebno uređenog i opremljenog vozila za prodaju robe, odnosno putem kolica koja se prevoze od mesta do mesta ili putem plovнog objekta koji je opremljen za prodaju na malo određenih grupa proizvoda.

Pokretni prodavač može obavljati prodaju samo na mjestima za koje je nadležno tijelo općine dalo prethodno odobrenje.

Na pokretnе prodavače odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 64. do 67. ovog Pravilnika.

Članak 69.

Pokretna (putujuća) prodaja industrijski pakiranih smrznutih namirnica i prodaja nepakiranih sladoleda mogu se prodavati samo na način određen propisima o zaštiti zdravstvene ispravnosti i zdravstvenom nadzoru namirnica.

*3.4. Automati***Članak 70.**

Prodaja pomoću automata izvan prodavaonica može se obavljati samo na mjestima za koje je odobrenje izdalo nadležno tijelo općine, odnosno vlasnik ili korisnik prostora na kojem se smješta automat.

Na automatu treba biti istaknuta firma vlasnika automata.

Članak 71.

Prodaja pomoću automata obavlja se sukladno tehničkim uvjetima i opremljenosti automata ovisno o vrsti proizvoda.

Trgovac koji prodaje robu pomoću automata dužan je pratiti i osigurati ispravno funkciranje automata.

Članak 72.

Prodaja sladoleda i bezalkoholnih pića pomoći automata može se obavljati samo na način uređen propisima o zdravstvenoj ispravnosti i zdravstvenom nadzoru namirnica.

IV - PROSTORIJE U KOJIMA SE OBAVLJAJU TRGOVAČKE USLUGE

1. Usluge posredovanja i prateće usluge

Članak 73.

Na prostorije u kojima se obavljaju trgovačke usluge iz članka 17. i 18. Zakona na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Pravilnika ovisno o vrsti i načinu obavljanja posredovanja ili pružanja usluge.

Dio prostorije u kojoj se obavljaju trgovačke usluge mora biti namijenjen za primanje stranaka, ako za tu namjenu nije osigurana posebna prostorija.

Članak 74.

Prostorije u kojima se pružaju usluge usklađenja robe moraju ispunjavati uvjete koji su ovim Pravilnikom propisani za skladišta u kojima se obavlja prodaja robe na veliko.

Članak 75.

Pravne osobe iz čl. 18. stavak 1. točka 2. Zakona koje pružaju usluge otpreme i dopreme robe moraju raspolagati i odgovarajućim prijevoznim sredstvima i sredstvima za pravilnu manipulaciju robom.

2. Posebni oblici trgovačkih usluga

2.1 Tržnice na veliko

Članak 76.

Tržnice na veliko su posebno organizirana i uređena mjesta na kojima se obavlja prodaja i kupnja poljoprivrednih proizvoda na veliko i skladištenje roba.

Članak 77.

Tržnica na veliko u svom sastavu mora imati:

- prostoriju za izlaganje i prodaju poljoprivrednih proizvoda;
- jednu ili više posebnih prostorija za uskladištanje poljoprivrednih proizvoda opskrbljenu odgovarajućim sredstvima unutrašnjeg transporta za manipulaciju robom;
- parkirališta za cestovna transportna sredstva;
- pomoćne prostorije za higijensko-sanitarne potrebe zaposlenog osoblja i stranaka izgrađene i opremljene prema odredbama članka 44. i 45.ovog Pravilnika;
- poseban prostor namijenjen za odlaganje otpadaka, ako nije osigurano dnevno uklanjanje otpadaka;
- agregat za proizvodnju električne energije ako skladište drži robu za koju se koriste rashladni uređaji.

Tržnica na veliko u svom sastavu mora imati i posebne prostorije za obavljanje administrativno-stručnih poslova u svezi s pružanjem usluga korisnicima.

Članak 78.

Na posebne prostorije za usklađenje poljoprivrednih proizvoda odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 12. stavka 2. ovog Pravilnika.

2.2. Tržnice na malo

Članak 79.

Tržnica na malo (u dalnjem tekstu: tržnica) predstavlja uređeni prostor i zgrade, na kojima se obavlja prodaja namirnica i druge robe u skladu s tržnim redom i ovim Pravilnikom.

Na tržnici se ne može prodavati roba koju je prema posebnim zakonima zabranjeno prodavati na tržnici.

Članak 80.

Pravna osoba koja gospodari tržnicom i pruža usluge može sklopiti ugovor o zakupu prodajnog prostora (stola, štanda, klupe, kioska i sl.) samo s trgovcem koji je prethodno pribavio odobrenje od nadležnog tijela općine.

Trgovci odnosno poljoprivredni proizvođači koji prodaju prehrambene proizvode životinjskog porijekla dužni su, uz odobrenje iz pretho-

dnog stavka , priložiti i uvjerenje o redovitom zdravstvenom nadzoru proizvoda, izdano od nadležnog tijela.

Članak 81.

Na tržnici se obavlja prodaja sljedećih poljoprivrednih proizvoda:

- voće i povrće
- mlijecni proizvodi vlastite proizvodnje,
- jaja,
- med,
- cvijeće,
- šumski plodovi, bilje i sl.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, na tržnici se može prodavati i druga roba, ako su ispunjeni uvjeti za prodaju određene robe na malo utvrđeni ovim Pravilnikom i drugim propisima.

Članak 82.

Prodajni prostor tržnice može biti otvoren i zatvoren.

Visina zatvorenog prodajnog prostora mora biti najmanje 6 m, a iznimno može biti manja od 6 m, ali ne manja od 4 m, i to samo ako je osigurano potpuno dovodno i odvodno umjetno provjetranje (mehanička ventilacija).

Prodajni boksovi u tržnici moraju imati površinu od najmanje 6 m².

Članak 83.

Prostorije smještene na tržnici, koje prema odredbama ovog Pravilnika predstavljaju prodavaonicu odnosno kiosk moraju gledi robe koja se u njima prodaje, ispunjavati uvjete određene ovim Pravilnikom.

Članak 84.

Tržnica mora imati:

- rashladni i skladišni prostor odgovarajuće veličine za čuvanje robe;
- odgovarajući prostor za spremanje i čuvanje vaga, sunčobrana i ostalog pribora kojim se služe prodavatelji robe;
- poseban prostor namijenjen za odlaganje otpadaka;
- dovoljan broj pomoćnih prostorija namijenjenih za zdravstveno-sanitarne potrebe zaposlenika u zatvorenom dijelu tržnice;

- dovoljan broj odvojenih pomoćnih prostorija namijenjenih za zdravstveno-sanitarne potrebe prodavatelja i kupaca.

Na pomoćne prostorije za higijensko-sanitarne potrebe iz stavka 1. alineje 4. i 5. ovega članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 44. i 45. ovog Pravilnika.

Članak 85.

Objekti tržnice moraju biti priključeni na javnu vodovodnu, kanalizacijsku i električnu mrežu.

Otvoreni prodajni prostor tržnice mora imati javnu rasvjetu.

Na zatvorenim prostorima tržnice u pogledu osvjetljavanja primjenjuje se odredba članka 30. ovoga Pravilnika.

Zatvorenim prodajnim prostorima tržnice mora biti izgrađen i opremljen tako da u ljetu temperatura zraka u tom prostoru ne bude viša od +20°C.

Članak 86.

Na izgradnju i izgled podova, zidova i stropova zatvorenog dijela tržnice na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 32. ovog Pravilnika.

Na podove otvorenog dijela tržnice na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 11. stavka 3. ovog Pravilnika.

Članak 87.

Tržnica mora biti opremljena dovoljnim brojem prodajnih klupa i vaga, s tim da za svaku klupu mora biti osigurana najmanje jedna vaga.

Gornja površina prodajnih klupa iz stavka 1. ovoga članka mora biti izrađena od glatkog materijala, bez pukotina, koji se lako čisti.

Prodajne kluge moraju biti postavljene tako da između njih ostane dovoljno slobodnog prostora za nesmetano kretanje prodavalaca i kupaca.

Prostor između prodajnih klupa kojim se kreću kupci mora biti širok najmanje 2 m.

Članak 88.

Na tržnici moraju biti odijeljeni i označeni prostori za prodaju pojedinih vrsta roba po grupama.

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Na prostoru tržnice na klupama, na kojima se prodaje voće, povrće, mliječni proizvodi i jaja ne može se prodavati ostala roba.

Članak 89.

Namirnice u originalnom pakiranju mogu se prodavati samo u zatvorenim prostorima tržnice u skladu s pravilima o načinu čuvanja, smještaju i prodaja namirnica, te pravilima o zdravstvenoj ispravnosti namirnica.

Za prodaju pojedinih vrsta namirnica (lako-pokvarljive namirnice) moraju se osigurati uređaji s niskim temperaturama za čuvanje tih namirnica.

Članak 90.

Predmeti opće uporabe (sredstva za osobnu higijenu, njegu i uljepšavanje lica i tijela, sredstva za održavanje čistoće) mogu se prodavati na tržnici samo ako je dio tržnice uređen za prodaju tih predmeta, tako da su ti predmeti osigurani od štetnih atmosferskih i ostalih utjecaja.

Razni alati za domaćinstvo, posuđe i pribor za jelo, proizvodi izrađeni od pruća i slame, proizvodi od drva, keramike, tekstila, stakla i plastike i sl. za kućanstvo mogu se prodavati na tržnici samo u posebno izdvojenom i uređenom prostoru za prodaju tih proizvoda.

Odjevni predmeti i obuća, mogu se prodavati na tržnici samo u posebno izdvojenom i uređenom prostoru za prodaju tih proizvoda.

Članak 91.

Na tržnici se ne mogu prodavati elektrotehnički i elektronski aparati, radio i TV-prijemnici, strojevi te njihovi dijelovi i pribor.

2.3. Trgovački centar**Članak 92.**

Trgovački centar mora imati:

- najmanje pet maloprodajnih mjesta,
- pomoćne prostorije za higijensko sanitarnе potrebe uposlenog osoblja, prodavača i kupaca,
- poseban prostor za odlaganje otpadaka,
- priključak na vodovodnu, kanalizacijsku i električnu mrežu,

- istaknut izvod iz kućnog reda,
- odgovarajući pristup teretnim vozilima,
- istaknuta firmu na način utvrđen u članku 26. ovoga Pravilnika,
- osvjetljenje i provjetravanje u skladu sa člankom 30. i 35. stavak 1. ovog Pravilnika,
- izgled podova, zidova i stropova u skladu sa člankom 32. ovog Pravilnika.

2.4. Stočna tržnica**Članak 93.**

Na stočnoj tržnici se može vršiti trgovina stokom za koju vlasnik ispunjava uvjete utvrđene posebnim propisom.

Članak 94.

Stočna tržnica mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- da je izgrađena na suhom prostoru koji može biti tvrdo uvaljan i nasut šljunkom ili šljakom ili izведен od drugog čvrstog materijala koji se može lako čistiti i dezinficirati,
- da je ogradien vidno označenim ulazom,
- da je osigurana rampa za utovar stoke, vezovi za krupnu i boksovi za sitnu stoku,
- da je osigurana ispravna vaga za vaganje stoke,
- da je osigurana posebna prostorija (kiosk i sl.) za administrativne poslove,
- da je osiguran dovod higijenski ispravne vode i higijenski uređen sanitarni prostor (WC),
- da je osigurano mjesto za smještaj-odmor i ishranu stoke ako prodaja traje više od jednog dana u tjednu,
- da je istaknuta firma na način iz članka 26. ovog Pravilnika,
- da je vidno istaknut izvod iz reda tržnice,
- da se fekalne i čvrste otpadne materije odvode odnosno skupljaju na određenom i za to utvrđenom mjestu (zatvorene jame i sl.) u skladu s propisima o higijensko-tehničkoj zaštiti i zaštiti čovjekove okoline.

2.5. Sajmovi**Članak 95.**

Priredivači sajmova uzoraka odnosno organizatori gospodarskih izložbi moraju imati određene odgovarajuće zatvorene i otvorene sajamske odnosno izložbene prostore.

Otvoreni sajamski izložbeni prostori moraju biti ograđeni čvrstom ogradom.

Izlagačima robe mora se osigurati upotreba telefona i telefаксa, a za njihov boravak moraju se u sastavu sajamskog odnosno izložbenog prostora osigurati posebne poslovne prostorije ili odgovarajući prostori kao i pomoćne prostorije za njihove higijensko-sanitarne potrebe.

U sastavu sajamskog odnosno izložbenog prostora moraju se osigurati posebne pomoćne prostorije za zdravstveno-sanitarne potrebe posjetilaca sajma odnosno gospodarske izložbe.

Pomoćne prostorije iz stavka 3. i 4. ovoga članka moraju biti izgrađene i opremljene u skladu s odredbama članka 44. i 45. ovog Pravilnika.

2.6. Stočni sajmovi**Članak 96.**

Na stočne sajmove na odgovarajući se način primjenjuju minimalni tehnički uvjeti, što su ovim Pravilnikom propisani za otkupne stанице, ako posebnim propisima nije drukčije određeno.

V - POSTUPAK KOJIM SE UTVRĐUJE ISPUNJAVANJE UVJETA**Članak 97.**

Postupak kojim se utvrđuje ispunjavanje uvjeta utvrđenih ovim Pravilnikom provodi stručna Komisija na temelju podnesenog zahtjeva.

Komisiju rješenjem imenuje općinski načelnik u skladu sa Odlukom o formiranju komisije. Odlukom se reguliraju uvjeti i način rada komisije, nadležnost pojedine komisije za

određene vrste odnosno skupine objekata, sastav pojedine komisije u pogledu stručnosti za određenu oblast, visinu naknade članovima komisije i dr.

Komisija za određenu skupinu objekata se sastoji od 3 do 5 članova, sastavljena od stručnih osoba iz područja trgovine, graditeljstva i prostornog uređenja, zdravstveno-sanitarne zaštite, rada i zaštite na radu, te drugih područja, ovisno o obliku i načinu trgovine koja će se obavljati u prostoru za koji je podnesen zahtjev.

Troškove ispitnog postupka snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 98.

Primjerak rješenja sa zapisnikom o udovoljavanju minimalnim tehničkim uvjetima propisanih ovim Pravilnikom nadležno tijelo općine dužno je dostaviti županijskom Ministarstvu gospodarstva radi evidencije.

VI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 99.**

Odluku iz članka 97. stavka 2. ovog Pravilnika nadležno tijelo općine dužno je donijeti ili uskladiti s odredbama ovog Pravilnika u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Članak 100.

Trgovci koji na dan stupanja na snagu ovog Pravilnika obavljaju trgovačku djelatnost, dužni su uvjete za obavljanje trgovine prema odredbama ovog Pravilnika uskladiti u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu istog.

Članak 101.

Tržnice na malo uskladit će svoje poslovanje i uređenje tržnice i odnose sa zakupcima prostora na tržnicama s odredbama ovog Pravilnika u roku 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Trgovci-zakupci prostora koji prodaju robu na tržnici u istom roku uskladit će svoje poslovanje na način uređen ovim Pravilnikom.

Ako trgovci iz stavka 2. ovog članka ne usklade u roku svoje poslovanje, tržnice su dužne raskinuti s njima ugovore o zakupu.

U roku iz stavka 1. ovog članka uskladit će poslovanje i trgovci koji prodaju robu izvan tržnica.

Članak 102.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Hercegbosanske županije".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska županija
Ministarstvo gospodarstva
Broj: 05-30-50/01
Livno, 29. travnja 2001. god.

Ministar
Ivica Kuliš

* * *